

JÄRVENPÄÄ

Aika 26.02.2025, klo 16:30

Paikka Järvenpää-talo

Käsiteltävät asiat

- § 8 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 9 Ilmoitusasiat**
- § 10 Hyvinvoinnin palvelualueen toimintakertomus 2024**
- § 11 Laaja hyvinvointikertomus 2021-2024**
- § 12 Hyvinvointilautakunnan lausunto hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan 2026-2029**
- § 13 Viranhaltijapäätösten otto-oikeus, hyvo**

JÄRVENPÄÄ

Osallistujat

Sean McLoughlin, puheenjohtaja
Peter Osipow, 1. varapuheenjohtaja
Eveliina Taipale, sihteeri
Marko Ekroth
Satu Haaparanta
Satu Lumme
Lassi Markkanen
Mikko Perkoila
Anna Pulkkinen
Pekka Tukonen
Riina Tuominen
Pia Valonen
Lucas Conway
Kirsi-Marja Karjalainen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaja
Pirjo Komulainen
Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja
Saara Ojala, johtava asiantuntija
Eemeli Peltonen, hallituksen puheenjohtaja
Pirre Raijas, kulttuurijohtaja
Kristiina Soots, palvelualuejohtaja
Ida Stick
Jaana Tamminen, Museopalveluiden päällikkö
Tuomas Tenkanen, Johtava asiantuntija

§ 8

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä pöytäkirjan tarkastaminen

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen. Pöytäkirjan tarkastamisesta päättäminen.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä Järvenpään kaupungin tietoverkossa 27.2.2025 alkaen.

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Soots, palvelualuejohtaja

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

JÄRVENPÄÄ

§ 9

Ilmoitusasiat

Ilmoitusasiat

Kirjaston kokoelmapolitiikka, vastaava kirjastonhoitaja Suvi Kauranen

Villa Kokkosen avautuminen museona, museopalveluiden päällikkö Jaana Tamminen

Hyvon vuosikello helmikuu 2025

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Soots, palvelualuejohtaja

Merkitään ilmoitusasiat tiedoksi.

JÄRVENPÄÄ

Talous- ja konsernijaosto, § 3, 29.01.2025
Hyvinvointilautakunta, § 10, 26.02.2025

§ 10

Hyvinvoinnin palvelualueen toimintakertomus 2024

JARDno-2025-269

Talous- ja konsernijaosto, 29.01.2025, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Kimi Alifrosti, Controllor, kimi.alifrosti@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 Alustava TPE 2024

Tilinpäätöksen laadinta on kesken. Alustava ennuste perustuu kirjanpidon tilanteeseen ja palvelualueiden arvioihin vielä kirjaamatta olevista eristä. Hankejaksotukset ja tilinpäätösvuoden investointien aktivoinnit voivat vielä vaikuttaa laskelmiin. Mahdolliset tarkentuneet tiedot esitellään kokouksessa.

Käyttötalous

Toimintakatteen alijäämäennuste on noin 99,9 M€, joka on 0,7 M€ muutettua talousarviota parempi.

- Palvelualueiden yhteenlasketut toimintakatteet toteutuvat ennusteen mukaan noin 0,5 miljoonaa euroa talousarviota parempina. Konsernipalvelujen toteumaennuste on 0,7 M€, Kaupunkikehityksen 1,3 M€ sekä Hyvinvoinnin palvelualueen 0,7 M€ talousarviota parempia. Talousarvioylitystä ennustetaan tulevan Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueella arviolta 2,2 M€. Työmarkkinatuen kuntaosuuden, Tilaomistuksen ja Kotikuntakorvausten arvioidaan toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisesti.
- Järvenpään Vesi -liikelaitoksen toimintakate on toteutumassa 0,3 M€ muutettua talousarviota heikompana.
- Käyttöomaisuuden nettomyynti ja maankäyttökorvaukset sitovuustason ennustetaan toteutuvan 0,4 M€ muutettua talousarviota parempina.

Vuosikate vuodelta 2024 on alustavan ennusteen perusteella noin 24,2 M€, kun se edellisenä vuonna oli 34,3 M€.

- Verotulot laskivat 4,4 % edellisvuotisesta, mutta ylittivät muutetun talousarvion 2,4 M€.
- Valtionosuudet vähenivät 36,3% edellisvuotisesta. Valtionosuudet toteutuvat 150 t€ muutettua talousarviota heikompana johtuen OKMn valtionosuuksien tarkistuksesta.
- Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan toteutuvan noin 1,4 M€ muutettua talousarviota parempina saatujen osinkotuottojen ja korkosuojiin vuoksi.

Poistojen ja arvonalennusten arvioidaan olevan noin 24,3 M€, mikä on 0,2 M€ talousarviota vähemmän, johtuen Järvenpään veden talousarviota pienemmistä poistoista. Poistot ja arvonalentumiset tarkentuvat vielä tilinpäätöksen valmistumisen edetessä.

Tilikauden ylijäämäennuste on 4,5 M€ muutettua talousarviota parempi ja yhteensä 44 tuhatta euroa alijäämäinen.

Investoinnit

Nettoinvestointien arvioidaan toteutuvan noin 4,5 M€ muutettua talousarviota pienempinä ollen noin 30,6 Me. Suurimmat alitukset muutettuun talousarvioon nähden ovat talonrakennuksessa (2,2 M€) ja kunnallistekniikassa (2,4 M€). Alitukset johtuvat pääosin hankkeiden venymisestä vuodelle 2025. Keskuskenttä ja Juholanpelto (50 t€), Liikuntapaikkojen ylläpito (13 t€) ja Järvenpään veden (200 t€) investointien ennustetaan ylittävän muutetun talousarvion määrärahat.

Rahoituslaskelma

Alustavan ennusteen mukaan lainamäärä on vuoden lopussa noin 254,1 M€, mikä tarkoittaa 5 425 euroa/asukas. Lainamäärä laski vuoden aikana noin 0,7 M€.

Kaupungin asukasluku oli joulukuun lopun ennakkotietojen mukaan 46 866 eli kasvua on kertynyt viime vuodesta 376 asukasta.

Järvenpään kaupungin konsernitilinpäätös ja toimintakertomus käsitellään kaupunginhallituksessa 25.3.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja

Talous- ja konsernijaosto merkitsee tilinpäätöksen laadintatilanteen tiedoksi.

Kokouskäsitely

Talusojohtaja Kirsi Rinne selosti asiaa.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Hyvinvointilautakunta, 26.02.2025, § 10

Valmistelijat / lisätiedot:

Jarkko Virolainen, Taluspäällikkö, jarkko.virolainen@jarvenpaa.fi

Liitteet

- 1 Hyvo_toimintakertomus 2024.pdf
 - 2 Hyvo_Käyttösuunnitelman tot. 1.1.-31.12.2024 hyvo.pdf
 - 3 Hyvo_Riskikartoitus TP2024.pdf
- Ei vielä julkinen, Ei julkaista verkossa
- 4 Hyvo_Sisäisen valvonnan lomake 2024.pdf
- Ei vielä julkinen, Ei julkaista verkossa

Palvelualueet raportoivat palvelualueen kokonaisuuden talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta hyväksytyyn talousarvion mukaisesti. Toiminnasta ja tavoitteiden sekä määrärahojen käytöstä annetaan toimintakertomus, joka liitetään osaksi kaupungin vuoden 2024 toimintakertomusta, jonka kaupunginvaltuusto lopullisesti hyväksyy.

Toimintakertomus koostuu kahdesta osasta, olennaisista tapahtumista ja kokonaistalouden kehityksestä sekä talousarvion toteutumisvertailusta. Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää, kuinka valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet. Toimintakertomuksessa esitetään tiedot myös olennaisista toimintaan vaikuttavista muutoksista ja tapahtumista tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Arvioiden tulee tuoda esiin sellaiset seikat, jotka poikkeavat aikaisemmasta kehityssuunnasta ja ovat tulevaisuuden toiminnan suunnittelun kannalta merkittäviä.

Tilinpäätös vuodelta 2024 ei ole vielä valmistunut, joten toimintakertomuksen määräraha euroihin saattaa tulla lautakuntakäsittelyn jälkeen muutoksia. Muutokset eivät kuitenkaan olennaisesti muuta hyvinvoinnin palvelualueen toimintakatetta.

Alustavan tilinpäätöksen mukaan hyvinvoinnin palvelualueen toimintakate oli -12,314 miljoonaa euroa, joka oli muutetun talousarvion toimintakatetta 736 tuhatta euroa parempi, toteumaprosentin ollessa 94,4%.

Nelivuotinen nettositovuus tarkoittaa, että yksittäisen vuoden talousarviomäärärahan ylittyminen tulee kattaa seuraavien vuosien määrärahasta. Palvelualueen määräraha alittui, joten lautakunta voi esittää määrärahojen siirtämistä vuosille 2025-2027. Esitys siirtomäärärahoista sekä niiden kohdentamisesta tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi kun lopulliset tilinpäätöseurot varmistuvat.

Toimintakertomukseen liittyvä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnista on esitetty selonteko sekä palvelualueen keskeisimpien riskien dokumenttilomake. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus.

Liitteissä on esitetty myös palvelualueen käyttösunnitelman raportti ajalta 1.1.-31.12.2024.

KS

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Soots, palvelualuejohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää

1. esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä hyvinvoinnin palvelualueen vuoden 2024 toimintakertomuksen liitteiden mukaisena.
2. hyväksyä lautakunnan alaisten avainalueiden käyttösunnitelmien tavoitteiden ja suoritteiden toteumat vuodelta 2024
3. valtuuttaa vastuuhenkilöt tekemään tarvittavat tekniset korjaukset ja päivitykset toimintakertomukseen

Lisäksi hyvinvointilautakunta antaa kaupungin talouspalveluille liitteiden mukaisen arviointinsa palvelualueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta sekä alueiden keskeisempien riskien dokumentointien, toimenpiteiden vaikutuksesta riskin todennäköisyyteen tai merkitykseen vuoden 2024 lopun mukaisesti.

Tiedoksi

KH, talouspalvelut, hyvinvoinnin palvelualueen asiakkuusjohtajat

JÄRVENPÄÄ

§ 11

Laaja hyvinvointikertomus 2021-2024

JARDno-2025-394

Valmistelijat / lisätiedot:

Tuomas Tenkanen, Johtava asiantuntija, tuomas.tenkanen@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 Liite 1 / Järvenpään kaupungin laaja hyvinvointikertomus

Valmistelijat: johtava asiantuntija Tuomas Tenkanen ja kaupungin hyvinvointiryhmä

Hyvinvoinnin edistäminen on kuntalain mukaan kunnan perustehtävä. Vuoden 2023 alusta voimaan tullut laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen 6§ (Finlex) velvoittaa kunnan edistävän asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Lisäksi laki velvoittaa raportoimaan valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Valtuusto hyväksyi 20.3.2022 Hyvinvointia ja turvallista arkea järvenpääläisille - hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman 2022–2025. Uudistetussa suunnitelmassa haluttiin korostaa arjen turvallisuuden kokemusta hyvinvoinnin rinnalla. Suunnitelmassa asetettiin työlle neljä painopistettä ja kullekin painopisteelle omat tavoitteensa. Uuden suunnitelman myötä hyvinvointityön suunnittelu on kytketty kaupungin talouden ja käyttösuunnitelmien yhteyteen. Suunnitelman toteuttamiseen kytkeytyvät toimenpiteet raportoidaan osavuosikatsauksen ja toimintakertomuksen yhteydessä lautakunnille.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu on Järvenpäässä hallintosäännön mukaan hyvinvointilautakunnalla ja hyvinvoinnin palvelualueella. Valtuustolle raportoidaan HYTE-kertoimeen vaikuttavat indikaattorit ja niissä tapahtuneet muutokset.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin. Kertoimen myötä kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 618/2021). Järvenpään HYTE-kerroin on kehittynyt myönteisesti vuonna 2024, jolloin HYTE-kerroin oli 72 eli 21,7 euroa per asukas. Valtionosuuden lisäosa on Valtionvarainministeriön laskelmaan pohjautuen noin 1 044 600 euroa.

Kunnan hyvinvointityön rakenteita voidaan tarkastella THL:n ylläpitämän TEA-viisarin avulla, joka mittaa kunnan aktiivisuutta terveyden edistämisessä. Järvenpään tulos vuonna 2024 on hyvinvointialueeseen sekä koko maahan verrattuna perusopetusta lukuun ottamatta kaikissa lohkoissa hieman parempi. Hyvään tulokseen ylletään kuntajohdon ja kulttuurin osalta. Muut tarkastellut kokonaisuudet ovat lohkoissa "parannettavaa", mutta suhteellisen lähellä hyvän tuloksen raja-arvoa.

Laajassa hyvinvointikertomuksessa esitetään tiivis katsaus järvenpääläisten hyvinvointiin

Laajemmat indikaattoritiedot löytyvät Kuntamaiseman Johdon työpöytä -portaalissa.

Koulukiusaamisen osalta tilannekuva on pysynyt suhteellisen samankaltaisena kouluterveyskyselyn mukaan, toisen asteen oppilaitoksissa kiusaaminen on huomattavasti harvinaisempaa kuin alakouluissa ja yläkouluissa. Huolestuttavaa on, että 4.-5. luokan oppilaista yli puolet on kokeneet koulukiusausta joko kiusattuna tai kiusaajana, 8. ja 9. luokan oppilaistakin lähes 40 %.

Lasten ja nuorten kokema fyysinen uhka ja väkivalta aikuisten taholta on kehittynyt viime vuosina negatiiviseen suuntaan ja tämä heijastuu monenlaisena pahoinvointina ja oireiluna ja näkyy myös koulukiusaamisena. Huolestuttavaa on, että tämä on yleisempää nuoremmissa ikäluokissa. Järvenpäässä panostetaan kiusaamisen ehkäisyyn ja selvitetään ilmi tulleet tapaukset esimerkiksi K-0-toiminnalla, jossa nuorisopalvelut tekevät yhteistyötä koulujen kanssa.

Myönteistä on se, että merkittävä osa, 94 % lapsista ja nuorista harrastaa jotain kerran viikossa kouluterveyskyselyn mukaan. Järvenpään oppilaskyselyn mukaan alaluokkien oppilaista merkittävä osa osallistuu ohjattuun harrastustoimintaan ja useimmat harrastavat jotain omatoimisesti. Yläluokkien oppilaista puolestaan hieman yli puolet osallistuu ohjattuun toimintaan ja yli 70 % harrastaa jotain omatoimisesti. Järvenpäässä onkin viimeiset vuodet panostettu voimakkaasti Jäke harrastaa -toiminnan kautta maksuttoman harrastamisen mahdollistamiseen ja laaja ja monipuolinen harrastuskattaus on kuvattu elokuussa 2023 avatussa harrastuskalenterista, jossa voi tutustua erilaisiin harrastuksiin. Kalenteri päivittyy jatkuvasti harrastusmahdollisuuksia tarjoavien seurojen, yhdistysten ja muiden toimijoiden kautta.

Yläkouluikäisten päihteidenkäyttö on huolestuttavalla tasolla: kannabiksen ja muiden huumeiden osalla käyttö on yleisempää kuin esimerkiksi Hyvinkäällä ja Keravalla. Yleisestikin elämäntavoissa näkyy epätoivottava kehitys, nukutaan liian vähän ja unen laatu ei ole riittävää (15 % heräilee kesken unien joka yö, nukahtamisvaikeuksia päivittäin on joka viidennellä); alakouluikäisistä joka kolmas ei syö aamupalaa, yläkouluikäistä aamupalaa ei syö joka kolmas ja lounaan jättää väliin yli puolet. Tästä nousee vahva huoli oppimisen valmiuksista. Jos ei syö hyvin ja laadukkaasti, ei nuku eikä liiku riittävästi, valmiudet oppimiselle ja tulevaisuuden suunnitelmien tekemiselle on vaikeaa. Tämä aiheuttaa haasteita mielenterveydelle ja yleiselle jaksamiselle ja tulee kuormittamaan palvelujärjestelmää. Mikään yksittäinen palvelu tai yksittäinen toimenpide ei ratkaise yksin näitä lapsiin ja nuoriin liittyviä haasteita, vaan rinnalle tarvitaan huoltajat ja muut kasvattajat.

Nuorisoriikollisuuden määrällinen tarkastelu vuoden 2024 ensimmäisiltä 9 kk osoittaa, että Järvenpäässä olisi laskevaa trendiä erityisesti ikäluokassa 12-14-vuotiaat. Ensimmäisen 9 kk aikana omaisuusrikosten lasku vuoteen 2023 osoittaa 31 % laskua ja henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten osalta jopa 45 % laskua verraten vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan.

Terve Suomi -tutkimuksen mukaan keskiuusimaalaiset kokevat elämänsä suhteellisen turvalliseksi, yli puolet tuntee olonsa onnelliseksi ja elämänlaatunsa hyväksi. Suuria eroja koko maahan verrattuna ei ole. Tulokset ovat kuitenkin laskeneet, työikäisillä eniten. Psykykinen kuormittuneisuus työikäisillä näkyy ja lähes joka kolmas työikäinen ei usko jaksavansa työskennellä eläkeikään asti. Toisaalta positiivisen mielenterveysmittarin pistemäärä on yhä sangen korkealla. Vain harvalla on kokemus heikosta osallisuudesta. Yksinäiseksi itsensä kokee noin joka kymmenes, yleisintä tämä on työikäisillä ja korkean koulutuksen omaavilla.

Yli puolet aikuisista liikkuu liian vähän, erityisesti vanhemmissa ikäryhmissä, noin 70 % syö liian vähän kasviksia, hedelmiä ja marjoja. Lihavien osuus on lisääntynyt. Alkoholia liikaa käyttävien osuus on pysynyt turhan korkealla tasolla, noin 30 %. Korkean koulutuksen omaavien alkoholin käyttö on hieman lisääntynyt. Päivittäin tupakoivien osuus on alle 10 %, yleisintä se on matalan koulutuksen omaavilla.

Kunnalla on monia mahdollisuuksia vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin. Kaikilla toimilla, joilla voimme kytkeä yksilön yhteisön jäseneksi on aina preventiivinen ulottuvuus: osallisuus, kulttuurin kokeminen ja tekeminen, liikunta, tapahtumat, elävä ja samalla turvallinen kaupunkiympäristö, laadukas kaupunkisuunnittelu, osaava henkilöstö kuntalaisten palveluksessa, laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus jne. Hyvinvointityö kuuluu kaikille ja sen perusta on kaupungin laadukkaissa peruspalveluissa. Yleisenä johtopäätöksenä voidaan todeta, että hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman neljä painopistettä ovat edelleen valideja.

Pahoinvoinnin kaaren taittamiseksi ja hyvinvoinnin turvaamiseksi on seuraavat seikat huomioitava:

1. Yhteistyön vahvistaminen: On tärkeää vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, kaupungin eri palvelualueiden ja kolmannen sektorin välillä.
2. Liikkumisen tukeminen: Järvenpään panostukset liikkumisen tukemiseen ovat tärkeitä lasten ja nuorten sekä muiden ikäryhmien hyvinvoinnin kannalta.
3. Turvallisuuden parantaminen: Nuorten tekemät rikokset ja katujen turvallisuus vaativat huomiota ja toimenpiteitä.
4. Päihteidenkäytön vähentäminen: erityisesti yläkouluikäisten sekä ikääntyneiden päihteidenkäyttöön ja epäterveellisiin elämäntapoihin on puututtava.
5. Aikuisten (psykykinen) hyvinvointi: Aikuisten psykykinen kuormittuneisuus ja vähäinen liikunta ovat merkittäviä haasteita, joihin on kiinnitettävä huomiota.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman neljällä painopisteellä on yhteensä 22 tavoitetta. Vuonna 2023 niistä valittiin 14 tavoitetta, joihin kohdennettiin yhteensä 54 toimenpidettä. Toimintakertomusraportoinnin mukaan 42 toimenpidettä toteutuivat suunnitellusti, 12 toimenpidettä toteutuivat osittain eikä yhtään jäänyt toteutumatta. Vuonna 2024 painopisteistä valittiin 12 tavoitetta, joihin kohdennettiin yhteensä 51 toimenpidettä. Toimintakertomusraportoinnin mukaan 44 toimenpidettä toteutuivat suunnitellusti, kuusi toimenpidettä toteutuivat osittain ja yhden toimenpiteen toteuttaminen siirtyy vuodelle 2026. Valittuja tavoitteita onnistuttiin toteuttamaan toimenpiteiden avulla varsin hyvin.

Hyvinvointikertomus julkaistaan valtuuston hyväksymisen jälkeen sähköisellä alustalla osoitteessa www.hyvinvointikertomus.fi sekä toimitetaan Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle (laki sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 612/2021, §).

Toimivalta:

Hallintosäätö § 21 (Valtuusto 27.5.2024 § 34)

KS

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Soots, palvelualuejohtaja

Hyvinvointilautakunta

1. päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan laajan hyvinvointikertomuksen.
2. valtuuttaa valmistelijat tekemään aineistoon teknisluontoisia korjauksia ja viimeistelemään aineiston julkaisukuntoon ennen sen viemistä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Tiedoksi

Palvelualuejohtajat, hyvon johtava asiantuntija

JÄRVENPÄÄ

Kaupunginhallitus, § 14, 27.01.2025
Hyvinvointilautakunta, § 12, 26.02.2025

§ 12

Hyvinvointilautakunnan lausunto hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan 2026-2029

JARDno-2025-253

Kaupunginhallitus, 27.01.2025, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:

Saara Ojala, johtava asiantuntija, saara.ojala@jarvenpaa.fi

Liitteet

1 Liite / Aikataulu_KH 27.1.2025

2 Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026-2029, luonnos

Kunnan tehtävä on kuntalain mukaisesti edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää asukkaille palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä linjaa, että kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Sen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet.

Järvenpään kaupungissa käynnistettiin loppuvuodesta 2024 strategisen ohjelmatyön uudistus. Työn keskiössä on ollut tarkastella strategisia suunnitelmia ja ohjelmia kokonaisuutena siten, että jatkossa hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat muodostaisivat yhden kokonaisuuden. Uudistuksella pyritään aiempaa linjakkaampaan strategiatyöhön, jossa jäljelle jäävät ohjelmat ovat eheä ja ohjausvaikutukseltaan vahva kokonaisuus. Tavoite on päivittää strategiset ohjelmat kaupunkistrategian mukaisiksi, tehostaa organisaation strategiatyötä, purkaa ohjelmien lukumäärää, kirkastaa tavoitteiden asetantaa sekä parantaa ohjelmien yhteyttä käyttötalouden suunnitteluun ja raportointiin.

Uudistuksen myötä laadittu hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029 yhdistää kymmenen olemassa ja suunnitteilla ollutta ohjelmaa toisiinsa. Toteutuksessa on painotettu luettavuutta ja tiiveyttä, jotta suunnitelma on kuntalaisille ja sidosryhmille mahdollisimman saavutettava.

Suunnitelma nojaa samanaikaisesti valmisteltuun hyvinvointikertomukseen, jossa järvenpäälaisten hyvinvoinnin tilaa kuvataan laajasti. Valmistelussa on huomioitu myös keskeiset kansalliset ohjelmat. Valmistelun aikana kuntalaisille toteutettiin hyvinvointikysely sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Lisäksi vaikuttamistoimielimiltä pyydettiin vapaamuotoiset lausunnot tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskien. Kaikille avoin keskustelutilaisuus järjestetään 27.1. Tilaisuudessa suunnitelmaluonnosta esitellään ja osallistujilla on mahdollisuus lausua sekä esittää kysymyksiä.

JÄRVENPÄÄ

Strategisen ohjelmatyön uudistaminen toteutettiin kaupunkitasoisena poikkihallinnollisena yhteistyönä. Operatiivista valmistelua on tehty kaupungin laajan strategiaryhmän toimesta. Ohjelmatyön uudistusta sekä suunnitelmaluonnoksen sisältöjä on käsitelty ja edelleen käsitellään toimitelmissä liitteenä annetun aikataulun mukaisesti. Vaikka uudistuksen aikataulu on tiivis, osa suunnitelman teemojen sisällöistä on muodostunut todellisuudessa suhteellisen pitkäaikaisen valmistelun tuloksena ja taustalla on merkittävä määrä laajaa toimitelimiä ja sidosryhmiä huomioivaa osallistamista.

Tavoite on, että palvelualuelautakunnat lausuvat hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmasta 25.-27.2. kokouksissaan, jonka jälkeen kaupunginhallitus esittää suunnitelmaa hyväksyttäväksi valtuuston 31.3. kokoukseen.

Toimivalta mihin päätös perustuu: hallintosääntö, §11

SF, SK

Ehdotus

Esittelijä: Iiris Laukkanen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää pyytää palvelualuelautakunnilta lausunnot hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa 2026 - 2029 koskien. Lausunnot tulee toimittaa kaupunginhallitukselle 27.2.2025 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Hyvinvointilautakunta, 26.02.2025, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:

Saara Ojala, johtava asiantuntija, saara.ojala@jarvenpaa.fi

Liitteet

- 1 Liite 1 / Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026-2029
- 2 Liite 2 / Hyvo lausunto hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali / Vammaisneuvoston lausunto HTS 2026-2029 luonnoksesta
- 2 Oheismateriaali / Muutokset

Perustelut

Kunnan tehtävä on kuntalain mukaisesti edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestää asukkaille palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä linjaa, että kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä velvoittaa, että kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.

Järvenpään kaupungissa käynnistettiin loppuvuodesta 2024 strategisen ohjelmatyön uudistus. Työn keskiössä on ollut tarkastella strategisia suunnitelmia ja ohjelmia kokonaisuutena siten, että jatkossa hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat muodostaisivat yhden kokonaisuuden. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma 2026–2029 yhdistää kymmenen olemassa ja suunnitteilla ollutta ohjelmaa toisiinsa.

Uudistuksella pyritään aiempaa linjakkaampaan strategiatyöhön, jossa jäljelle jäävät ohjelmat ovat eheä ja ohjausvaikutukseltaan vahva kokonaisuus. Tavoite on päivittää strategiset ohjelmat kaupunkistrategian mukaisiksi, tehostaa organisaation strategiatyötä, purkaa ohjelmien lukumäärää, kirkastaa tavoitteiden asetantaa sekä parantaa ohjelmien yhteyttä käyttötalouden suunnitteluun ja raportointiin. Toteutuksessa on painotettu luettavuutta ja tiiveyttä, jotta suunnitelma on kuntalaisille ja sidosryhmille mahdollisimman saavutettava. Lisäksi suunnitelmasta tullaan taivuttamaan esitemuotoinen 1-2 sivun mittainen tiivistelmä hyväksymisen jälkeen.

Suunnitelmassa todetaan, että *”Toimenpiteet asetetaan konsernipalveluiden ja palvelualueiden käyttösuunnitelmissa. Toimenpiteistä raportoidaan osana osavuositarkastuksia ja toimintakertomuksia.”* Järvenpään hallintosäännön mukaisesti palvelualuelautakunta päättää käyttösuunnitelman strategiset toimenpiteet (§18). Myös hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteet on vuodesta 2023 alkaen päätetty kaupunginhallituksen ja palvelualuelautakuntien käyttösuunnitelmissa. Toimintatapa on hallintosäännön hengen mukainen, vahvistaa toiminnan ja talouden suunnittelun yhteyttä sekä vähentää irrallista raportointia suunnitelmista.

Suunnitelmassa todetaan, että *”((tavoitteiden) toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain joko suppean hyvinvointikatsauksen tai laajan hyvinvointikertomuksen yhteydessä. Arviointi perustuu sille, miten tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat toteutuneet.”* Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin lisäksi hyvinvointikertomuksissa raportoidaan hyvinvoinnin tilasta hyvinvointi-indikaattorein. Hyvinvointikertomuksissa esitettäviä mittareita tullaan jatkossa tarkastelemaan siten, että ne mahdollisimman hyvin tukevat strategista johtamista ja suunnitelman teemoihin liittyvien ilmiöiden seuraamista.

Strategisen ohjelmatyön uudistaminen toteutettiin kaupunkitasoisena poikkihallinnollisena yhteistyönä. Operatiivista valmistelua on tehty kaupungin laajan strategiaryhmän toimesta. Ohjelmatyön uudistusta sekä suunnitelmaluonnoksen sisältöjä on käsitelty ja edelleen käsitellään toimielimissä esitetyn aikataulun mukaisesti. Talven aikana kuntalaisille toteutettiin hyvinvointikysely sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely. Lisäksi vaikuttamistoimielimiltä pyydettiin vapaamuotoiset lausunnot tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskien. Vaikka uudistuksen aikataulu on tiivis, osa suunnitelman teemoista on todellisuudessa muodostunut pitkäaikaisen

JÄRVENPÄÄ

valmistelun tuloksena. Erityisesti kulttuurin, liikkumisen ja asumisen teemojen taustalla on erillisiä kyselyjä ja selvityksiä sekä merkittävä määrä laajaa toimielimet ja sidosryhmät huomioivaa osallistamista.

Luonnoksen taiton valmistuttua suunnitelmaa esiteltiin kaupunginhallituksen iltakoulussa 27.1. sekä palvelualueautakuntien iltakouluissa 28.-30.1. Kaikille avoin keskustelutilaisuus pidettiin 27.1. bulevardikorttelilla. Tilaisuudessa luonnosta esiteltiin ja osallistujilla oli mahdollisuus lausua sekä esittää kysymyksiä. Lisäksi vaikuttamistoimielimiltä pyydettiin kirjalliset vapaamuotoiset lausunnot koko suunnitelmaluonnosta koskien 19.2. mennessä.

Liitteen suunnitelmaluonnoksessa on huomioitu vammaisneuvoston toimittama lausunto asumisen teeman kirjauksissa. Osa lausunnon sisällöstä huomioidaan käyttösuunnitelmatoimenpiteissä ja operatiivisen toiminnan kehittämisessä. Vammaisneuvoston lausunto ja muut mahdollisesti myöhemmin saatavat vaikuttamistoimielinten lausunnot tullaan toimittamaan kaupunginhallitukselle tiedoksi 3.3. kokouksen oheismateriaalina.

Palvelualueautakunnilta kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa 2026 - 2029 koskien 27.2.2025 mennessä.

Projektin aikataulun mukaisesti kaupunginhallitus käsittelee suunnitelmaa 3.3. ja tavoite on, että valtuusto päättää suunnitelmasta 31.3. kokouksessaan.

Toimivalta mihin päätös perustuu: hallintosääntö, §11

KS

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Soots, palvelualuejohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää

1. lausua kaupunginhallitukselle hyvinvointisuunnitelmasta 2026-2029 oheisen liitteen mukaisesti
2. esittää osaltaan kaupunginhallitukselle hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa 2026-2029 hyväksyttäväksi

JÄRVENPÄÄ

§ 13

Viranhaltijapäätösten otto-oikeus, hyvo

Järvenpään kaupungin hallintosäännön 29 § mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä. Toimielimen jäsen voi ottaa yhteyttä toimielimen puheenjohtajaan tai esittelijään ja pyytää, että puheenjohtaja tai esittelijä käyttäisi otto-oikeuttaan. Otto-oikeutta on viimeistään käytettävä siinä ajassa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä olisi tehtävä. Ottoharkintaan kuuluva aika alkaa päätöksen julkaisemisesta.

Hallintosäännön 30 § mukaan lautakunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava toimielimelle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista toimielin on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Kuntalain 92 §:n mukaisesti ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita
3. kuntalain 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Ottomenettelyyn on ilmoitettu seuraavat viranhaltijapäätökset ajanjaksolta 29.1.2025-18.2.2025

Palvelualuejohtaja hyvo

30.01.2025 § 1 Työkyvyttömyyseläke-edellytysten selvitysten hankinta

10.2.2025 § 2 Virkamatka ulkomaille / Erasmus+ nuorisotyö ennakkotapaaminen16-

19.3.2025 Zagreb, Kroatia.

Järvenpään Opiston rehtori

18.2.2025 § 1 Järvenpään Opiston toimintakausi 2025-2026

Ehdotus

Esittelijä: Kristiina Soots, palvelualuejohtaja

Hyvinvointilautakunta päättää, ettei yllä mainittuihin päätöksiin käytetä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta.